

промислової продукції сільськогосподарського призначення;

2) співвідношення між 1 і 3 сферами полягає у забезпеченні новим обладнанням продовольчого машинобудування переробних галузей;

3) співвідношення між 2 і 3 сферами. Пропорційність між ними характеризується балансом сільськогосподарської сировини яка йде на переробку і виробничими потужностями легкої, харчової та інших галузей переробної промисловості. Диспропорція у розвитку 2 і 3 сфер полягає у недостатності сировини для безперерійного функціонування переробних підприємств. Зростання цін у всіх галузях народного господарства створило кардинально відмінні умови формування переробних підприємств.

Складовою частиною функціонально – галузевої структури АПК є виробнича агропромислова інфраструктура, яка включає:

- матеріально – технічне забезпечення в галузі АПК;
- заготівлю сільськогосподарської продукції;
- зберігання продукції і тарне господарство;
- торгівлю;
- інформаційне забезпечення;
- науково-дослідні роботи.

Вищенаведене дає підстави для висновку, що три сфери АПК виступають основною ланкою у його структурі, а виробнича та соціальна інфраструктури є забезпечуванням. Від їх стану залежатиме рівень розвитку всіх трьох сфер АПК, взаємозв'язок між ними, а також оптимальна пропорційність.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАЦІ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Дмитрієва К.М., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

У сільськогосподарському виробництві організація управлінської праці здійснюється під прямим та опосередкованим впливом різних факторів, пов'язаних з характером розвитку суспільно-політичного ладу, формами власності, галузевою специфікою аграрного сектора економіки. Методологія її дослідження в АПК повинна враховувати

* Науковий керівник - Крала В.Г., асистент

специфічні особливості сільського господарства, які безпосередньо впливають на кількісні та якісні параметри управлінських циклів як об'єктивні чинники: непередбачений вплив природних явищ, сезонність технологічних процесів у рослинництві, наявність живих організмів з притаманними їм біологічними законами розвитку, значна тривалість окремих технологічних процесів, просторова розосередженість виробничих об'єктів, багатогалузевий характер виробництва, недосконала техніка і технологія, низький рівень соціально-побутової сфери.

Істотна особливість управлінської праці в аграрному виробництві також полягає в тому, що вона пов'язана з перетворенням інформації як специфічного предмета праці, тоді як діяльність працівників виробничих спеціальностей спрямована на численні предмети праці і пов'язана з перетворенням предметів праці у продукти споживання.

Праця в сфері менеджменту потребує спеціалістів більш високої кваліфікації і характеризується більшою складністю. Потрібно раціонально розподіляти управлінські роботи за складністю відповідно до кваліфікації виконавців, щоб одна людина не займалася справою, яку може виконувати інший, менш кваліфікований працівник, що займає менш оплачувану посаду.

Управлінська праця як різновид розумової праці характеризується слабкою фізичною енергоємністю і водночас високим рівнем використання енергії блоків пам'яті людини і психічною напруженістю. Тому слід більше приділяти уваги умовам, за яких відбувається процес управлінської праці, механізувати й автоматизувати її процеси.

Особливістю організації управлінської праці в сільськогосподарського виробництва є також її специфічно виражений творчий характер, пов'язаний з постійним пошуком і розв'язанням завдань, на які не завжди можна знайти відповіді, керуючись тільки досвідом.

Крім названих, виділяються й інші специфічні особливості організації управлінської праці в аграрному секторі, які мають не менш важливе значення. Так, виділяють таку особливість, що відображає нинішній стан системи управління в сільському господарстві, як співіснування старих і нових форм і методів організації управління. Це підтверджується, на їх думку тим, що всупереч суті економічної реформи, що відбулась на селі - створити клас власників землі і майна, прищепити їм почуття хазяїна в їх ефективному використанні -

державою дотримується лінія на відсторонення власників від управління справами підприємства. Також негативним вони вважають, що, хоча в сучасних умовах існує положення, за яким формування доходів структурних підрозділів підприємства знаходиться в залежності від кінцевого результату їх діяльності, проте визначення видатків на управління, чисельність персоналу управління орієнтується, як і раніше, на тенденції, які складаються в певний період.

Ще однією особливістю сучасного етапу вдосконалення системи управління є відсутність необхідної єдності нових форм організації виробництва і управління і їх змісту. Як показує аналіз, зміни часто проходять з помітним запізненням. Також економіст вказує на відсутність змін в структурі управління аграрними підприємствами. Помітна питома вага керуючих кадрів свідчить про збереження практично незмінної структури системи управління на підприємствах, і, як наслідок, великої кількості закріплених за ними зон контролю багатьох параметрів виробництва.

Формування ринкових умов господарювання вносить відповідні корективи в психологічні стереотипи взаємовідносин у системі "керівник - підлеглий", що вимагає невідкладних наукових досліджень і практичних дій з формування корпусу керівників підприємств в АПК з високими якістьми справжніх лідерів, спроможних забезпечити ефективне господарювання за умов конкурентного середовища.

Важливим шляхом розвитку управлінських процесів слід вважати:

- 1) удосконалення самоуправління;
- 2) оптимізацію співпраці лідера та команди на основі регламентації повноважень керівників і спеціалістів;
- 3) підготовку менеджерів нової генерації як формування стратегії забезпечення підприємств АПК керівниками-професіоналами;
- 4) розвиток мотивації.

Для підвищення організаційного рівня функціонування персоналу потрібно здійснити вищий ступінь формалізації процесів управління, передбачити порядок, при якому роботи виконувались би за відповідними правилами. Ідею розробки відповідних правил функціонування апарату управління доцільно реалізувати на усіх рівнях управління.